

Eläinten hyvinvointi maisemalaidunnuksessa

Laidunnus ja maisema –seminaari
Tampere, Ahlman 11.1.2018

Johanna Rautiainen, ELL

Lammasmaailma Oy

Perusasiat, kaikilla

- Oikein valitut eläimet oikeanlaiselle laitumelle
 - eläinten hyvinvointi, tilan tavoitteet
 - kuntoluokkien seuranta, kasvujen seuranta
- Oikea ajoitus: riittävästi syömistä
 - ajoissa syömään, ajoissa pois
- Varma vesihuolto , riittävyys
 - luonnonveden turvallisuus (sinilevä!, ehec)
 - ”kantoveden” riittävyys ja juottopaikkojen sijoittelu

Katajaketo,
Tuomاران
tila, Sääksmäki;
Heimo Tuomarla

Perusasiat jatkuu

- Valvonta
(infotaulut? vierailijat- koirat?)
- Sääsuojat (paahde!)
”riittävä suoja, sääolot, makuupaikka”
- Turvalliset ja hyvät aidat (riittävästi ruokaa)
- Kuljetukset (ei kaupallista kuljetusta;
eläinsuojelulaki, välineet)

Laidunkauden haasteita, lyhyesti

- Erityisesti naudat:
- emojen utareet (dorset?)
- laitumen vaihdon
yhteydessä:
apilalaitumelle;
puhaltumiset
odelmikolle;
hypomagnesemia

Laidunkauden haasteita; huonot kasvut,ripulit

- **Loiset:**

Kaikkilla eläinlajeilla: ei rutiinilääkityksiä, vaan esitietojen ja näytteiden avulla, perustellut loislääkitykset (loistorjuntasuunnitelmat, laidunnussuunnitelmat)

Luonnonlaitumien loispaine vaihtelee paljon mm. laidunpaineen ja laiduntavien eläinten iän mukaan sekä kasvilajien mukaan

Laidunkauden haasteet; huonot kasvu, ripulit

- **Kokkidit**

Naudat /lampaat voivat saada tartunnan jo sisällä tai laitumella.

Ratkaisevaa sairastuuko nuor eläin vai ei on

a) eläimen vastustuskyky

b) taudinaiheuttajien määrä nuorten eläinten ympäristössä (kosteus, lämpö)

Laidunkauden haasteet

- **Valoyliherkkyys:**

valoon reagoivat kemikaalit kasaantuvat ihoon ja jossa ne auringon valon vaikutuksesta aktivoituvat.

Ohuen karvoituksen alueilla, kuten korvissa, silmienympärillä ja kuonossa.

Valoyliherkkyyttä voi esiintyä kaikilla märehijöillä.

TÄRKEÄÄ ottaa eläin heti sisälle ja aloittaa kipulääkitys sekä alueen paikallishoito

Laidunkauden haasteita

- Lämpöhalvaus
Erityisesti tummat eläimet
Oireena velttous, lihasvärinä ja
lysähtäminen
Tärkeää: eläintä aloitetaan
viilentämään heti
kylmällä vedellä
(karvattomat/villattomat
alueet), eli apuun

Laidunkauden haasteita, jatkuu

- **Ontuvat eläimet**

Erityisesti lampailla lyhytkestoisia ontumisia, jotka eivät vaikuta eläimen toimintaan (aina seurattava)

Mutta: tarkistettava lähemmin, jos eläin ei astu jalalla tai useita eläimiä ontuu yhtä-aikaa (sorkka-alueen tulehdukset, sinikielitauti, suu- ja sorkkatauti)

Laidunkauden haasteet

- Myrkylliset kasvit, mm.

Myrkkyykeiso

Kielo

Niittyleinikki

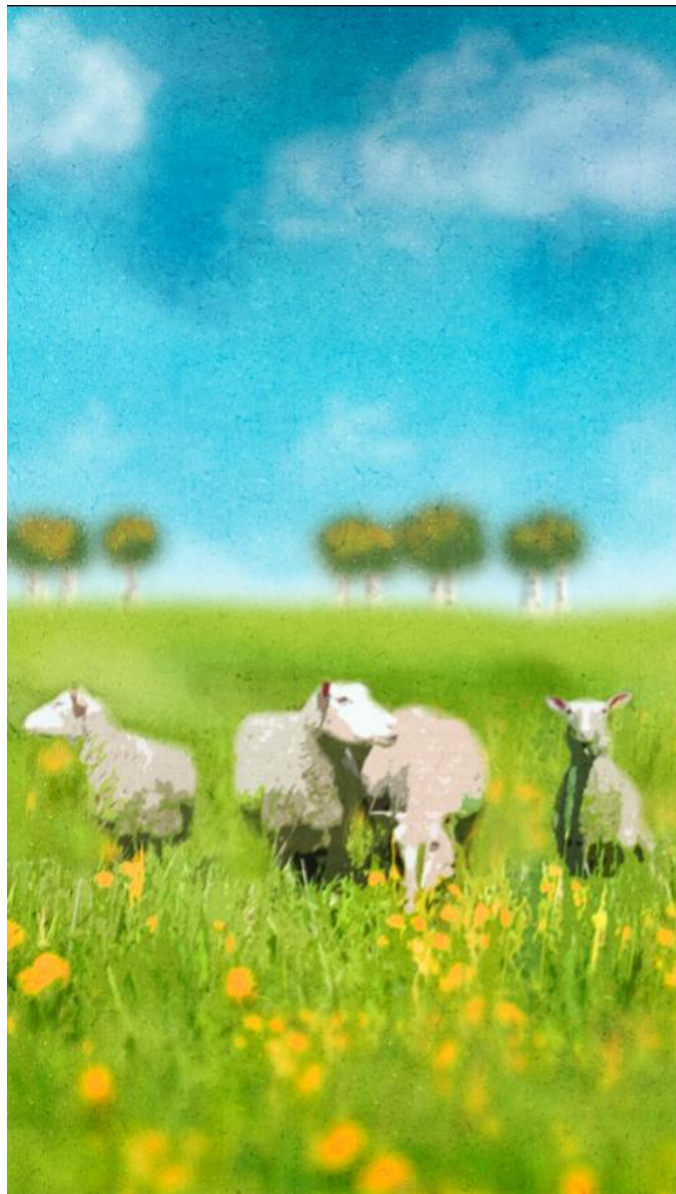
Rentukka

Mäkikuisma (valo)

Lupiini?

Kiitos !

www.lammasmaailma.fi